

LIETUVOS
ADVOKATŪRA

Duomenys kaupiami Juridinių asmenų registre, kodas 300099149, Tiltų g. 17, LT-01101 Vilnius, www.advokatura.lt
Tel. +370 5 262 4546, faks. +370 5 212 1859, el. p. la@advokatura.lt, a. s. SEB bankas LT877044060001030612

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2020-09-14 Nr. 1165
Į 2020-09-04 Nr. 6./798

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. BALANDŽIO 13 D. NUTARIMO Nr. 364 „DĖL UŽ ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ, KOORDINAVIMĄ IR MEDIACIJĄ MOKAMO UŽMOKESČIO DYDŽIŲ IR MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

2020 m. rugsėjo 4 d. Lietuvos advokatūroje gautas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Teisingumo ministerija) parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas (toliau – Projektas). Susipažinę su siūlomu teisiniu reguliavimu žemiau pateikiame savo išvadas ir pasiūlymus.

Dėl Projekto 2.1 punkto

Lietuvos advokatūra palaiko Teisingumo ministerijos veiksmus didinti bazinį užmokesčio dydį nuo 16 Eur iki 18 Eur nuo š. m. spalio 1 d. Lietuvos advokatūra viliasi, kad ir toliau bus siekiama advokatų, teikiančių valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, užmokesčio bazinį dydį prilyginti Baltijos šalių (Latvijos ir Estijos) taikomų bazinių užmokesčio dydžių vidurkiui.

Dėl Projekto 2.1, 2.2 ir 2.5 punktų

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) 32, 33 ir 47 punktuose nustatyta, kad tuomet, kai tarnyba nustato advokatų, kurie nuolat teikia antrinę teisinę pagalbą, advokatų, kurie prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą bei mediatorių, pateiktose ataskaitose / prašymuose trūkumus, tarnyba turi teisę per 5 darbo dienas nuo ataskaitos / prašymo gavimo prašyti minėtų subjektų pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba grąžinti ataskaitą, nurodydama trūkumus. Projekto 2.1, 2.2 ir 2.5 punktais siūloma papildyti reguliavimą, kad minėti subjektai pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba ištaisyti ataskaitos / prašymo trūkumus turi per 10 darbo dienų nuo tokio tarnybos prašymo gavimo arba nuo advokato / mediatoriaus ataskaitos / prašymo grąžinimo dienos, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo advokato / mediatoriaus valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių minėti subjektai praleido šį terminą, ir prie ataskaitos / prašymo prideda tokį praleidimą patvirtinančius įrodymus. Išanalizavus siūlomą teisinį reguliavimą, manytina, kad

kuomet tarnyba prašyme / atskaityje dėl darbo užmokesčio išmokėjimo, nustato trūkumus arba nustato, kad prašymą / ataskaitą teikiantis subjektas turi pateikti papildomus dokumentus – tokiu atveju pirmiausia turėtų būti nustatyta tarnybos pareiga susisiekti su minėtais subjektais elektroniniu paštu ir paprašyti jų pateikti trūkstamą informaciją arba trūkstamus dokumentus ir tik jeigu minėti subjektai nuo tokios informacijos gavimo dienos per 20 darbo dienų nepateikia trūkstamos informacijos ar trūkstamų dokumentų arba minėtu būdu neįmanoma su jais susisiekti – tuomet tarnyba galėtų gražinti ataskaitą / prašymą, nurodant jo(s) trūkumus, kurią subjektas per nustatytą terminą nuo ataskaitos / prašymo gražinimo dienos turėtų ištaisyti arba pateikti reikiamą informaciją. Tokia tvarka leistų sutaupyti tarnybos, advokatų bei mediatorių pinigines lėšas ir lemtų efektyvesnį bei sklandesnį procesą, mažintų biurokratiją. Informacija tarp minėtų asmenų ir tarnybos būtų pasikeičiama greičiau, dėl smulkių prašymo ar ataskaitų trūkumų nebūtų surašinėjami atskiri sprendimai, kurie vėliau adresatams būtų siunčiami paštu. Taip pat, manytina, kad nustatytas 10 darbo dienų terminas nuo ataskaitos / prašymo gražinimo dienos, kuomet advokatu ar mediatoriui reikia surinkti reikiamą informaciją arba gauti reikiamus dokumentus yra per trumpas, siūlytina nustatyti bent 20 d. d. terminą, reikiamai informacijai ar dokumentams pateikti arba tiesiog nenustatyti jokio termino.

Dėl Projekto 2.3 punkto

Nutarimo 35 punkte nustatyta, kad jeigu bylos stadijoje arba procesiniame veiksme faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką, tuomet advokatu, kuris prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą, jo prašymu išmokama užmokesčio dalis už faktinį antrinės teisinės pagalbos teikimo laiką toje bylos stadijoje ar procesiniame veiksme. Projekte naujai išdėstyta 35 punkte panaikinami žodžiai: „faktinis“ ir „faktinį“. Atkreipiamas dėmesys, kad nustatant tokį reguliavimą, yra neaišku kokia bus advokatu už atliktą darbą išmokamo užmokesčio dalis. Todėl kyla grėsmė, kad Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba šį pakeitimą gali aiškinti kaip reiškiantį, jog advokatu bus apmokama tik už tokį laiką, kuris neviršija laiko nustatyto Taisyklėse Atsižvelgiant į tai, Lietuvos advokatūra kategoriškai nepitaria šiam pakeitimui, nes jis nepagrįstai ribos klientui teikiamas paslaugas ir tam skirtą laiką.

Dėl Projekto 2.2 ir 2.5 punkto

Projekto 2.2 ir 2.5 punktuose nustatyta, kad advokatai, kurie prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą ir mediatoriai, gali pateikti tarnybai prašymą išmokėti užmokesį už suteiktą antrinę teisinę pagalbą / neteisminę mediaciją, **ne vėliau kaip per 6 mėnesius** nuo bylos stadijos (procesinio veiksmo), kurioje suteikta teisinė pagalba pabaigos / nuo neteisminės mediacijos pabaigos. Toks nustatytas reguliavimas turi būti papildytas išlyga. Kadangi yra galimi atvejai, kai advokatas yra paskiriamas pradiniam etape, tačiau vėliau yra paskiriamas kitas advokatas, keičiasi bylą nagrinėjantys tyrėjai arba prokurorai, ir pradiniam advokatu yra sunku sužinoti apie stadijos pabaigą. Tokiu atveju, susidaro situacija, kad advokatas ar mediatorius, teikęs teisines paslaugas, apskritai lieka be užmokesčio už atliktą darbą. Todėl, naikinamieji terminai gali būti

nustatyti tik tuomet, jeigu advokatui buvo pranešta apie minėtos bylos atitinkamos stadijos pabaigą.

Dėl Projekto 2.4 punkto

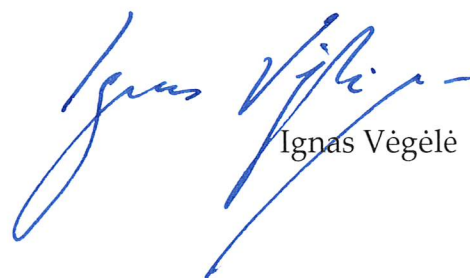
Projekto 2.4 punkte nustatyta, kad jeigu bylos stadijoje (procesiniame veiksmė) tam pačiam asmeniui antrinę teisinę pagalbą teikia ne vienas advokatas ir jeigu bendras advokatų faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija nustatytus faktinio antrinės teisinės pagalbos teikimo laiko bylos stadijai (procesiniam veiksmui) dydžius, skirtinas maksimalus užmokesčio dydis padalijamas advokatams proporcingai jų sugaištam faktiniam laikui toje bylos stadijoje (procesiniame veiksmė). Pažymima, kad Nutarime nėra niekur kitur naudojama sąvoka „maksimalus“ užmokesčio dydis. Be to, advokatas negali būti atsakingas ir ribojamas jo atlygis už ne nuo jo priklausančio procesinio veiksmo trukmę (pvz. maksimalų laiko limitą teismo posėdžiuose, ikiteisminio tyrimo apklausose ir pan.). Todėl, siūlytina žodį „maksimalus“ Projekto 2.4 punkte naikinti.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Lietuvos advokatūra palaiko Teisingumo ministerijos iniciatyvą didinti bazinio užmokesčio dydį, taip pat kaip ir siekį supaprastinti už advokatų suteiktos antrinės teisinės pagalbos ir mediatorių suteiktų paslaugų užmokesčio išmokėjimo tvarką bei siūlo atsižvelgti į aukščiau pateiktas pastabas ir pridedamą Lietuvos advokatūros Projekto variantą.

PRIDEDAMA:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimo Nr. 364 „Dėl už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 3 p.

Advokatų tarybos pirmininkas

Ignas Vėgėlė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. BALANDŽIO 13 D.
NUTARIMO NR. 364 „DĖL UŽ ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ,
KOORDINAVIMĄ IR MEDIACIJĄ MOKAMO UŽMOKESČIO DYDŽIŲ IR MOKĖJIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimą Nr. 364 „Dėl Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ ir 2.1 papunktį išdėstyti taip:

„2.1. užmokesčio bazinis dydis, kuris taikomas apskaičiuojant užmokestį už suteiktą antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją šiuo nutarimu patvirtintų taisyklių nustatyta tvarka, yra 18 eurų;“.

2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintus Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžius ir mokėjimo taisykles:

2.1. Pakeisti 32 punktą ir jį išdėstyti taip:

„32. Advokatai, kurie nuolat teikia antrinę teisinę pagalbą, kas mėnesį pateikia tarnybai teikiamos (suteiktos) antrinės teisinės pagalbos ataskaitas teisingumo ministro nustatyta tvarka. Taisyklių 4 punkte nurodytas užmokestis jiems išmokamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo ataskaitų pateikimo tarnybai. Jeigu advokato pateiktoje ataskaitoje yra trūkumų, tarnyba turi pareiga teise per 5 darbo dienas nuo ataskaitos gavimo prašyti advokato pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba grąžinti ataskaitą, nurodydama trūkumus. susisiekti su advokatu elektroniniu paštu ir paprašyti jo pateikti trūkstamą informaciją ar dokumentus. Jeigu advokatas, su kuriuo buvo susisiektas elektroniniu paštu, per 20 darbo dienų nepateikia trūkstamos informacijos ar dokumentų, arba su advokatu minėtu būdu yra neįmanoma susisiekti, tuomet tarnyba turi teisę ataskaitą, nurodant jos trūkumus, advokatui grąžinti. Pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba ištaisyti ataskaitos trūkumus advokatas turi per 20 10 darbo dienų nuo tokio tarnybos prašymo gavimo arba nuo advokato ataskaitos grąžinimo, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo advokato valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių jis praleido šį terminą, ir prie ataskaitos pridėti tai patvirtinantys įrodymai. Tokiu atveju Taisyklių 4 punkte nurodytas užmokestis advokatui išmokamas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo papildomos informacijos ar dokumentų arba pataisytos ataskaitos pateikimo tarnybai.“

2.2. Pakeisti 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33. Advokatai, kurie prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą, tarnybai pateikia prašymą išmokėti užmokestį už suteiktą antrinę teisinę pagalbą (toliau – prašymas), dokumentus, patvirtinančius antrinės teisinės pagalbos suteikimą (procesinius dokumentus, teismo sprendimus ir panašiai) ir patirtas Taisyklių 30 punkte nurodytas išlaidas, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo bylos stadijos (procesinio veiksmo), kurioje suteikta antrinė teisinė pagalba, pabaigos, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo advokato valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių jis praleido šį terminą, ir prie prašymo pridėti tai patvirtinantys įrodymai. Ši sąlyga, kad advokatas turi pateikti tarnybai prašymą ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo bylos stadijos (procesinio veiksmo), kurioje

suteikta antrinė teisinė pagalba pabaigos, yra taikoma, kai advokatui buvo pranešta apie bylos stadijos (procesinio veiksmo) pabaigą. Jeigu advokatas dokumentų, patvirtinančių antrinės teisinės pagalbos suteikimą, pateikti negali, tai gali patvirtinti antrinę teisinę pagalbą gavęs asmuo, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teisėjas. Prašymo formą tvirtina teisingumo ministras. Prašymas gali būti siunčiamas paštu arba pateikiamas elektroninėmis ryšių priemonėmis, jeigu yra galimybė nustatyti advokato tapatybę. Sprendimą dėl užmokesčio už suteiktą antrinę teisinę pagalbą išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šiame punkte nurodytų dokumentų gavimo. Kilus abejonių dėl advokato pateiktame prašyme nurodytų duomenų, tarnyba turi teisę kreiptis į antrinę teisinę pagalbą gavusį asmenį, ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar teisėją ir patikrinti duomenis IBPS ar LITEKO. Tarnyba taip pat turi pareiga teisę per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo susisiekti su advokatu elektroniniu paštu ir paprašyti jo pateikti trūkstamą informaciją ar dokumentus. Jeigu advokatas, su kuriuo buvo susisiepta elektroniniu paštu, per 20 darbo dienų nepateikia trūkstamos informacijos ar dokumentų, arba su advokatu minėtu būdu yra neįmanoma susisiekti, tuomet tarnyba turi teisę ataskaitą, nurodant jos trūkumus, advokatui grąžinti. prašyti advokato pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba grąžinti prašymą, nurodydama trūkumus. Pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba lištaisyti prašymo trūkumus advokatas turi per 20 10 darbo dienų nuo tokio tarnybos prašymo gavimo arba nuo advokato prašymo grąžinimo, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo advokato valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių jis praleido šį terminą, ir prie prašymo pridėti tai patvirtinantys įrodymai. Tokiu atveju sprendimą dėl užmokesčio už suteiktą antrinę teisinę pagalbą išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo papildomos informacijos ar dokumentų arba pataisyto prašymo gavimo. Apie priimtą sprendimą tarnyba praneša advokatui. Užmokestis išmokamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo.“

2.3. Pakeisti 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35. Jeigu bylos stadijoje arba procesiniame veiksmo faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką ir bylos stadija arba procesinis veiksmas trunka daugiau kaip 2 mėnesius, advokatui, kuris prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą, jo prašymu išmokama užmokesčio dalis už faktinį antrinės teisinės pagalbos teikimo laiką toje bylos stadijoje arba procesiniame veiksmo. Jeigu tęsiant antrinės teisinės pagalbos teikimą antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas vėl viršija Taisyklėse nustatytą bylos stadijai (procesiniam veiksmui) skirtą laiką, advokatui, kuris prireikus teikia antrinę teisinę pagalbą, jo prašymu periodiškai kas 2 mėnesius išmokama užmokesčio dalis už faktinį antrinės teisinės pagalbos teikimo laiką toje bylos stadijoje arba procesiniame veiksmo. Jeigu bylos stadijoje (procesiniame veiksmo) tam pačiam asmeniui antrinę teisinę pagalbą teikia ne vienas advokatas, užmokesčio dalis išmokama atsižvelgiant į Taisyklių 37 punktą.“

2.4. Pakeisti 37 punktą ir jį išdėstyti taip:

„37. Jeigu bylos stadijoje (procesiniame veiksmo) tam pačiam asmeniui antrinę teisinę pagalbą teikia ne vienas advokatas, Taisyklėse nustatytą užmokestį kiekvienam advokatui išmoka tarnyba, įvertinusi advokatų pateiktuose prašymuose (teikiamos (suteiktos) antrinės teisinės pagalbos ataskaitoje) pateiktą informaciją ir dokumentus, patvirtinančius antrinės teisinės pagalbos suteikimą. Taisyklėse nustatytas užmokestis išmokamas proporcingai advokatų skirtam antrinės teisinės pagalbos teikimo laikui, atsižvelgiant į Taisyklių 5, 9–9², 11, 11¹, 14–20, 24, 25, 27, 27¹, 28 punktus. Jeigu bendras advokatų faktinis antrinės teisinės pagalbos teikimo laikas viršija nustatytus faktinio antrinės teisinės pagalbos teikimo laiko bylos stadijai (procesiniam veiksmui) dydžius, pagal Taisyklių nuostatas skirtinas maksimalus užmokesčio dydis padalijamas advokatams proporcingai jų sugaištam faktiniam laikui toje bylos stadijoje (procesiniame veiksmo).“

2.5. Pakeisti 47 punktą ir jį išdėstyti taip:

„47. Mediatorius ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo neteisminės mediacijos pabaigos pateikia tarnybai prašymą išmokėti užmokestį už neteisminę mediaciją, dokumentus, patvirtinančius vykdytą neteisminę mediaciją ir patirtas Taisyklių 46 punkte nurodytas išlaidas, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo mediatoriaus valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių jis praleido šį terminą, ir prie prašymo pridėti tai patvirtinantys įrodymai. Ši sąlyga, kad mediatorius turi pateikti tarnybai prašymą ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo neteisminės mediacijos pabaigos, yra taikoma, kai mediatoriui buvo pranešta apie neteisminės mediacijos pabaigą. Prašymo išmokėti užmokestį už mediaciją formą tvirtina teisingumo ministras. Šis prašymas gali būti siunčiamas paštu arba pateikiamas elektroninėmis ryšių priemonėmis, jeigu yra galimybė nustatyti mediatoriaus tapatybę. Sprendimą dėl užmokesčio už neteisminę mediaciją išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šiame punkte nurodytų dokumentų gavimo. Jeigu mediatoriaus pateiktame prašyme yra trūkumų, tarnyba turi pareiga teisę per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo susisiekti su mediatoriumi elektroniniu paštu ir paprašyti jo pateikti trūkstamą informaciją ar dokumentus. Jeigu mediatorius, su kuriuo buvo susisiepta elektroniniu paštu, per 20 darbo dienų nepateikia trūkstamos informacijos ar dokumentų, arba su mediatoriumi minėtu būdu yra neįmanoma susisiekti, tuomet tarnyba turi teisę ataskaitą, nurodant jos trūkumus, advokatui grąžinti. prašyti mediatoriaus pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba grąžinti prašymą, nurodant trūkumus. Pateikti papildomą informaciją ar dokumentus arba ~~Ištaisyti prašymo trūkumus~~ mediatorius turi per ~~20~~ 10 darbo dienų nuo ~~tokio tarnybos prašymo gavimo arba nuo~~ mediatoriaus prašymo grąžinimo, išskyrus atvejus, kai yra svarbių (objektyvių ir nuo mediatoriaus valios nepriklausančių) priežasčių, dėl kurių jis praleido šį terminą, ir prie prašymo pridėti tai patvirtinantys įrodymai. Tokiu atveju sprendimą dėl užmokesčio už neteisminę mediaciją išmokėjimo tarnyba priima ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo papildomos informacijos ar pataisyto prašymo gavimo. Apie priimtą sprendimą tarnyba praneša mediatoriui. Užmokestis išmokamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo.“

3. Nustatyti, kad:

3.1. Apskaičiuojant užmokestį už suteiktą antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją, pradėtas teikti pagal sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar mediacijos vykdymo, priimtus iki šio nutarimo įsigaliojimo, taikomas iki šio nutarimo įsigaliojimo nustatytas užmokesčio bazinis dydis, išskyrus šio nutarimo 3.2 papunktyje nurodytą atvejį.

3.2. Jeigu antrinė teisinė pagalba ar mediacija, pradėtos teikti pagal sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar mediacijos vykdymo, priimtus iki šio nutarimo įsigaliojimo, toliau teikiamos įsigaliojus šiam nutarimui, apskaičiuojant užmokestį už antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją, suteiktą po šio nutarimo įsigaliojimo, taikomas šiuo nutarimu nustatytas užmokesčio bazinis dydis.

4. Šis nutarimas įsigalioja 2020 m. spalio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras